

QLOBALLAŞMA ŞƏRAİTİNDƏ MƏDƏNİYYƏTİN İNKİŞAFI

Hər il müqəddəs Ramazan bayramında Leyla xanım Əliyeva tərəfindən Moskvada iftar süfrələrinin təşkili də xoş bir ənənəyə çevrilib. Azərbaycan diasporunun nümayəndələrinin, oruc tutan azərbaycanlı gənclərin, müxtəlif millətlərdən olan qonaqların iştirak etdiyi bu tədbirlər təkcə dini mərasim kimi deyil, maraqlı mədəniyyət hadisələri kimi yadda qalır. İftarda Azərbaycan haqqında film nümayiş etdirilir, bütün gecə boyu milli musiqi səsləndirilir. İftar mərasiminin keçirildiyi çadırın önündə Azərbaycan rəssamlarının yaratdıqları əsərlərdən - Bakının görüntüləri, Azərbaycanın füsunkar təbiəti və tarixi abidələri təsvir edilmiş rəsmlərdən ibarət sərgi təşkil olunur. “Baku”, “AMOR”, “İrs” jurnallarının nüsxələri, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Azərbaycan haqqında nəşr olunmuş yeni çap məhsulu, ölkəmizdən bəhs edən multimedia diskləri və Azərbaycanın gözəl görüntülərini əks etdirən açıqcalar paylanır.

Dünya dövlətlərinə integrasiya da maraqlı olan qurum sivilizasiyaların və mədəniyyətlərin yaxınlaşmasına, beynəlxalq gənclər dialoquna, habelə, Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin möhkəmlənməsinə doğru addımlarını davam etdirir. Bütün bu cəhdlər öz nəticəsini verir. Moskvada Heydər Əliyev Fondunun Rusiya nümayəndəliyinin dəstəyi ilə “Qloballaşma şəraitində mədəniyyətlərin dialoqu. Bakı forumu” kitabının çapdan çıxması da, məhz Azərbaycan realitələrini özündə ehtiva edən nümunədir. Kitabın ön sözündə Leyla xanım Əliyeva qeyd edir ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev Rusiya ilə münasibətlərin Azərbaycan üçün çox əhəmiyyətli olmasına əmin idi. Bu münasibətlər həm iqtisadi, həm siyasi, həm də mədəni baxımdan mühümdür. “...Azərbaycanın Ümummilli Lideri həmişə əmin idi ki, sivilizasiyalararası münaqişələr mədəniyyətlərin dialoqu, kommunikasiyaların transmədəni formaları dövrü əvəzləməlidir”.

RAGT-in, qısa müddət ərzində, əldə etdiyi müstəsna uğurlar, onun beynəlxalq proseslərə integrasiyası, heç şübhəsiz ki, Leyla xanım Əliyevanın məqsədyönlü fəaliyyətinin nəticəsidir. Rəhbərlik etdiyi qurumun sivilizasiyaların və mədəniyyətlərin yaxınlaşmasına, beynəlxalq gənclər dialoquna, habelə, Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin möhkəmlənməsinə müsbət töhfəsi beynəlxalq aləmin diqqətindədir. Bu gün RAGT-in fəaliyyəti və onun rəhbəri Leyla Əliyevanın təşkilatçılıq istedadı ən yüksək səviyyədə öz layiqli qiymətini alır. RAGT olduqca lazımlı və faydalı fəaliyyət formalarından istifadə edərək, mədəni-maarif və sosial layihələr vasitəsilə vətəndaşlıq şüurunun inkişafına şərait yaradır.

“Gənclər Sivilizasiyaların Alyansı uğrunda” Qlobal Hərəkatın yaradılması və inkişafı ideyasının reallaşması isə, Leyla xanım Əliyevanın şəxsində ümumən Azərbaycan gəncliyinin ötən illərdə əldə etdiyi ən ciddi nailiyyətlərdəndir. Ümumilikdə, bütün Azərbaycan gəncləri, məhz Azərbaycan təmsilçisi Leyla xanım Əliyevanın “Sivilizasiyalar Alyansı”nın Gənclər Məsləhət Şurasına seçilməsi və İslam Konfransı Təşkilatının 57 ölkəsini burada layiqincə təmsil etməsi faktı ilə qürur duyurlar. Bu tə-

şəbbüsün uğur qazanması həm Azərbaycan, həm də Rusiya üçün maraqlıdır.

Gənclər Forumunun baş əlaqələndiricisi kimi, Leyla xanımın fəaliyyəti 2007-ci ildən başlanır. Bu illər ərzində, o, gənc peşəkarlardan ibarət komandası ilə birgə forumun strukturunu möhkəmlətməklə bərabər, bir sıra iri tədbirlərin və çoxsaylı layihələrin həyata keçirilməsinə nail olmuşdur. Azərbaycan gəncləri İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvü olan ölkələr arasında, coğrafi əhatəsinə görə, ən fəal gənclərdir. Azərbaycanda çoxsaylı etnoslar və dinlər dinc yanaşı yaşayır və bizim ölkədəki tolerantlıq mühiti qürur duymağa və təqdir edilməyə layiq nümunədir. Gənc-

məsi də dövrümüzün son dərəcə əhəmiyyətli hadisələrindəndir. Şəbəkə İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrdə fəaliyyət göstərən gənc iş adamları üçün birgə fəaliyyət üzrə platform rolunu oynamaqla, onların arasında biznes sahəsində məlumat və təcrübə mübadiləsinin, qlobal səviyyədə innovativ ideyaların dəstəklənməsinin həyata keçirilməsinə imkan yaradır. Leyla Əliyeva hesab edir ki, sahibkarlıq çox güclü iradə, yaradıcılıq bacarığına malik olmaq deməkdir. Bu, sərhəd tanımadan, heç bir məhdudiyyət qoymadan inkişafı nəzərdə tutur. Sahibkarlıq həm də yaranan imkanlardan istifadə, müxtəlif cəmiyyətlərdə, icmalarda işləmək deməkdir, müxtəlif cəmiyyətlərin mədəniyyətləri ilə təmasda olmaqdır. Uğurlu sahibkarlıq İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvü olan ölkələr üçün də çox vacibdir. Burada belə bir sual yaranır: biz islam ölkələrinə necə kömək edə bilərik ki, müasir dünyada onlar da öz yerini tuta və rəqabətdə güclü ola bilsinlər? Təhlillər göstərir ki, islam ölkələrinin çoxunda adambaşına düşən gəlir inkişaf etmiş ölkələrlə müqayisədə çox aşağıdır. Buna görə də gənc iş adamlarının söylərinin səfərbər edilməsi çox önəmlidir. Bu gün vacib bir sual aktual xarakter daşıyır: İOT üzvü olan ölkələrdə sahibkarlığın daha da inkişaf etdirilməsi üçün nə etməliyik, hansı tədbirləri görməliyik? Leyla

leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2011-ci ildə start götürən daha bir qlobal layihə - Ətraf Mühitin Mühafizəsi Fəaliyyəti üzrə Beynəlxalq Dialoq təşəbbüsü - IDEA haqqında da söhbət açmaq yerinə düşərdi. Bu kampaniya çərçivəsində, atılan ilk addımlardan biri kimi, BMT İnkişaf Proqramı ilə saziş imzalanmış, Qəbələdə gənc ekoloqlar üçün beynəlxalq düşərgə keçirilmişdir.

lər Forumundakı fəaliyyət kontekstində 2011-ci il aprel ayında Bakıda “Sivilizasiyaların Alyansı uğrunda” Qlobal Gənclər Hərəkatının birinci qurultayının keçirilməsi ilə yadda qalmışdır. Bir neçə illik iş nəticəsində Qlobal Gənclər Hərəkatının təsis edilməsi və onun institusionallaşdırılması mümkün olmuşdur. Ümumiyyətlə, Gənclər Forumu dünyada ən fəal gənclik qurumlarından biridir və bir sıra təşəbbüslərdə yaxından iştirak edir. Forum çərçivəsində - 10 gənc mülkəlmən mükafatı da təsis edilmişdir. Bu mükafat gənc nəslin yaradıcı və maraqlı ideyalarının populyarlaşdırılmasına real töhfədir və islam dünyasının gəncləri arasında fəallığı stimullaşdırır. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı Gənclər Forumu çərçivəsində tələbə mübadiləsi proqramı da həyata keçirilir. Bu proqram təşkilata dinamizm gətirir, onun fasiləsiz inkişafını təmin edir.

Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə Bakıda “İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı ölkələrinin Gənc İş Adamları Şəbəkəsi”nin təsis edil-

xanım hesab edir ki, belə bir şəbəkə həm Azərbaycanda, həm də digər ölkələrdə fəaliyyət göstərən gənc sahibkarların bacarıqlarının artırılmasına və gücləndirilməsinə kömək göstərəcək: “Ümidvaram ki, gənc sahibkarların potensialının artırılması innovasiyalara əsaslanacaqdır. Bundan başqa, düşünürəm ki, bu şəbəkə birlikdə işləyərək biznesin, daha güclü mədəniyyətin, sosial məsuliyyətin yaradılmasına xidmət edəcəkdir”. Belə bir şəbəkənin, məhz Bakıda elan edilməsi isə fərah doğuran faktdır.

Leyla xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə 2011-ci ildə start götürən daha bir qlobal layihə - Ətraf Mühitin Mühafizəsi Fəaliyyəti üzrə Beynəlxalq Dialoq təşəbbüsü - IDEA haqqında da söhbət açmaq yerinə düşərdi. Bu kampaniya çərçivəsində, atılan ilk addımlardan biri kimi, BMT İnkişaf Proqramı ilə saziş imzalanmış, Qəbələdə gənc ekoloqlar üçün beynəlxalq düşərgə keçirilmişdir. Leyla xanım özü IDEA-nı müasir dövrün çağırışlarına cavab təşəbbüsü kimi qiymətləndirir: “İndi ekologiya və ətraf mühitin qo-

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KIVDF

www.kivdf.gov.az

*Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə
dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması” istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb*

daha təsdiqləyir. Kampaniya çərçivəsində Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində yüz minlərlə ağac əkilmişdir.

Leyla xanım Əliyeva “Ağacların kəsilməsinə yox!” proqramını irəli sürüb. Vətəndaşlar qanunsuz ağac kəsilməsi halları ilə rastlaşdıqda, qaynar xətt vasitəsilə şikayət və təkliflərini IDEA İctimai Birliyinə çatdırı bilərlər.

Gənclər komandası edilən müraciətlərə əsasən, sahibsiz heyvanlar üçün xüsusi sığınacaq yaradılması layihəsi üzərində işə başlamışdır. Bundan əlavə, IDEA Azərbaycanda “böyük Qafqaz beşliyi” deyilən, yox olmaq təhlükəsi ilə üzləşən beş heyvan növünü müəyyən etmişdir. Bunlar ayı, qartal, canavar, ceyran və Qafqaz bəbiridir. Bu problemə bağlı Azərbaycan və dünya ictimaiyyətinin maksimum məlumatlandırılması, yox olmaq təhlükəsi qarşısında olan növlərin qorunub-saxlanması üçün konkret layihələrin həyata keçirilməsi məqsəd kimi müəyyən edilmişdir. Heydər Əliyev Fondu Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə birlikdə Azərbaycan ceyranlarının qorunması və onların təbii yaşayış mühitinə köçürülməsi layihəsini reallaşdırmışdır. Xüsusi sensor qurğular təbiiatın bu zərif canlılarının yerdəyişməsinə izləməyə, ceyranların qanunsuz ovlanması hallarını qeyd etməyə və onların qorunub-saxlanması üzrə qabaqçılıq tədbirlər görməyə imkan verir.

Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru